

Handläggare
Katrín Lilliehöök
Telefon: 08-50833754

Till
Utbildningsnämnden
2024-04-24

Motion om att Stockholms stads kommunala skolor ska vara låsta för obehöriga personer dygnet runt

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/155

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Johan Nilsson (M), om att *Stockholms stads kommunala skolor ska vara låsta för obehöriga personer dygnet runt*, till utbildningsnämnden för yttrande. Motionären föreslår att kommunfullmäktige fattar ett principbeslut att skolorna ska vara låsta för obehöriga under skoltid och att utbildningsförvaltningen föreslås få i uppdrag att verkställa beslutet.

Utbildningsförvaltningen anser att låsta skolor kan vara en effektiv åtgärd i det brottsförebyggande arbetet mot småskaliga brottshandlingar. Skyddsåtgärder mot allvarliga brottshandlingar kräver däremot en bredare ansats. Motionens förslag om att skolorna ska vara låsta medför en nödvändighet att byta ut och modernisera äldre passer- och nyckelsystem som finns på ett flertal skolor idag. För närvarande genomför stadens skolfastighetsbolag SISAB ett arbete med översyn av ansvarsfördelningen för passersystem i stadens skolor. SISAB ska redovisa för stadsledningskontoret om och hur bolaget kan ta över ansvar för passersystemen och hur samverkansavtalet då behöver justeras. Förvaltningen föreslår att frågan om låsta skolor fortsätter att utredas baserat på det som SISAB och stadsledningskontoret beslutar.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Johan Nilsson (M) om att Stockholms stads kommunala skolor ska vara låsta för obehöriga personer dygnet runt till utbildningsnämnden för yttrande.

Motionären Johan Nilsson (M) framför att få kommunala skolor håller sina skolor låsta under dagtid. Det medför enligt motionären att vem som helst kan gå in i en skola, vistas i korridorer och ta sig fram till öppna klassrum där undervisning pågår. Att skolorna är olåsta medför både säkerhetsrisker och arbetsmiljöproblem enligt Johan Nilsson (M).

Med anledning av detta föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stads samtliga kommunala grund- och gymnasieskolor ska hållas låsta för obehöriga dygnet runt samt att utbildningsnämnden ges i uppdrag att verkställa detta beslut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samarbete med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 15 april 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 16 april 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En skola är inte en allmän plats där obehöriga får vistas. Låsta skolor kan vara en effektiv säkerhetsåtgärd för att avvärja att obehöriga rör sig fritt i skolans lokaler. Det kan framför allt skydda mot småskaliga brottshandlingar, så som exempelvis stölder och skadegörelse. Utbildningsförvaltningen anser däremot att låsta skolor inte är ett helt tillförlitligt skydd mot planerade våldshandlingar med en motiverad gärningsperson, som i situationer med pågående dödligt våld (PDV).

Gärningspersoner som begår skolattacker har historiskt varit befintliga eller tidigare elever. Det innebär att en motiverad gärningsperson kan ha tillgång till skolans lokaler och har dessutom en god lokalkännedom. Utbildningsförvaltningen anser mot bakgrund av detta att det brottsförebyggande arbetet behöver en bredare ansats. Det kan exempelvis handla om insatser kring social prevention, som bland annat arbetet mot kränkande behandling och

diskriminering. Men även insatser inom ramen för situationell prevention, som begränsning av antalet öppna entréer, sektionering och larm.

Låsta skolor får på så sätt inte bidra till en falsk trygghet. Även skolor med befintliga låssystem ska fortsätta ett arbete med att reducera uppenbara sårbarheter som finns i skolans miljö.

Utbildningsförvaltningen vill understryka att nyckelsystemen som finns idag, i de skolor som saknar passersystem, oftast är äldre och behöver bytas ut då de genom åren byggts ut utifrån hur skolornas verksamheter har förändrats. Det finns också passerkontrollsystem som uppnått sin tekniska livslängd, vilket gör att det också är nödvändigt att byta ut och modernisera äldre passerkontrollsystem. Ett dylikt projekt skulle förenkla för upplåtelse för andra verksamheter som idag nyttjar lokalerna och för verksamheter som i framtiden kan komma nyttja lokalerna i byggnaden efter verksamhetstid. Utbyte av äldre passer- och nyckelsystem är därtill nödvändigt på längre sikt utifrån ökade kostnader för underhåll och möjligheten att hitta reservdelar.

Fortsättningsvis vill utbildningsförvaltningen uppmärksamma att kapitalkostnader för investeringar av passersystem kan vara kostsamma. Investeringskostnaden för exempelvis fastigheten Segelbåten, S:t Eriks gymnasium inklusive Riksgymnasiet för rörelsehindrade (RgRh) samt Polhemsanpassade gymnasieskola kommer att uppgå till cirka 11,1 mnkr.

Stadens skolfastighetsbolag SISAB genomför ett arbete med översyn av ansvarsfördelningen för passersystem i stadens skolor. SISAB ska redovisa för stadsledningskontoret om och hur bolaget kan ta över ansvar för passersystemen och hur samverkansavtalet då behöver justeras. Utbildningsförvaltningen föreslår att frågan om låsta skolor fortsätter att utredas baserat på det som SISAB och stadsledningskontoret beslutar. Vidare behöver förvaltningen även ta hänsyn till de skolor som inte ägs av SISAB och säkerställa att de får samma möjligheter gällande passersystem.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden krävs omedelbar justering av ärendet.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion om att Stockholms stads kommunala skolor ska vara låsta för obehöriga personer dygnet runt av Johan Nilsson (M)

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>